

NÚM. 937

BARCELONA 25 DE DESEMBRE DE 1896

ANY 18

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

SE PUBLICARÀ AL MENOS UNES ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fera de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 8 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

EL GALL DE LA PUBILLA

Com à planta, gran patxoca,
com à sustancia, ¡qué poca!

VÍCTIMAS DE DEMÁ

Inst. RUS, colaborador artístich de LA ESQUELLA.

Els verdaders *heroes* de la festa.

CRONICA

Uns diuen que fa un any, altres que 'n fa cinc que van ser enviats á Madrid los planos y 'ls presupostos de un orinador que hi havia idea de construir á poca distància del desembarcadero de la plassa de la Pau.

Ja sabrán que tot lo que s' ha de construir á Barcelona y especialment lo que té alguna relació ab lo Port, s' ha d' enviar á consulta y aprobació dels centres tècnichs y burocràtics de la vila del Os (bestia), qu' es al mateix temps la vila dels (mandra).

De manera que si 'm deyan, no que fa cinc anys, sino que 'n fa 25 ó 30 que 'ls sabis de la Direcció de Obras públicas y del Ministeri de Foment, ab lo projecte del orinador á la vista, estan estudiant tots los seus perfils y circumstancies, també m' ho creuria, y hasta si 'ls haig de ser franch h' trobaria molt natural.

¿Cóm, sino, justificarían los grossos sous que disfrutan, si no posavan tots los seus cinc sentits en l' estudi profundo de una construcció tan important com la de un orinador?

Ja me 'ls figuro desde aquí examinant lo projecte, passantse'l de l' un al altre, com qui 's passa la mona, cargolanthi de tant en tant algun cigarret, y dihen cada dia lo mateix:—No, lo qu' es ab aquesta classe d' obras no hi ha que anarhi de lleuger.... ¡Calma, calma y meditació, que lo que no 's veu avuy pot veure' l' endemá!....

Y com las situacions políticas á lo millor cambian, bé pot resultar, que al constituirse un ministeri nou, l' minister de Foment al pendre possessió del càrrec vagi enterantse de tots los assumptos pendents de resolució, y al saber qu' entre aquests s' hi conta l' del orinador de la plassa de la Pau de Barcelona, digui:

—Mucho tiento, señores, mucho tiento... He oido hablar algo de este asunto.... y en fin, nada: suspéndase toda tramitación hasta tanto que me haya enterado.

En aquest cas no hi ha mes que atemperarse á las ordres del ministre nou, posantli 'l projecte de orinador sobre la taula perque l' dia que no pugui aguantarse mes, desahogui la seva activitat.

També pot succeir que quan la Direcció de Obras públicas y tots los enginyers que d' ella forman part y l' minister de Foment y tots los oficials de la secció s' hajen posat de acort pera aprobar definitivament lo projecte, sobrevingui de sopte una petita dificultat.

Pot succeir que 's fixin en que un orinador construït junt al desembarcadero de un port, pot convertirse fácilment en una especie de barraca de peccats y cosas lletjas, y naturalment, lo govern de una nació catòlica, que té l' deber de vetllar ans que tot per la moral pública, ha de pendre sobre aquest punt las degudas precaucions, á fí, quan menos d' eximirse de tota responsabilitat, *en el fuero interno de su conciencia*.

En aquest cas, no hi ha mes remey que dictar una providencia del tenor següent:

«Antes de que recaiga resolución definitiva, pase el expediente á informe de la Asociación de Padres de familia y del Excmo. é Ilmo. Obispo de Barcelona.»

¿Y 's creuhen, per ventura, que ab això s' ha acabat tot?

Ca! Ni 'ls mils.

Deixant apart lo que pugan dictaminar els de la *Fulla*, que serà favorable ó advers, segons l' humor que gastin en lo moment de ficarse en l' orinador, D. Jaume lo primer que fará serà encendre un puro, dir:—Fumém! fumém!.... y pendres molt temps per reflexionar.

¿Y si per fí de festa si li ocorre, com á bona sorti-

da, enviar l' assumpto á Roma, perque s' ocipi d' ell el Sacro Colegi en lo primer cónclave que celebri?....

Ja veuhen, donchs, quin vol mes extraordinari no pot pendre un assumpto tan senzill com la construcció de un orinador, segons sigan los trámits que s' imprimeixin al expedient.

* *

Per lo tant, si algú 's troba en las inmediacions de la Plaça de la Pau y no pot aguantarse mes, procri enterarse de que no hi ha cap municipal que vigili, y vaja á satisfacer las sevas necessitats al arrimo del primer tinglado que se li presenti.

Parodiant aquella célebre frase del Baix Infern: «Vosaltres disputéu y jo 'm moro», Barcelona pot dir molt bé: «Mentres vosaltres tramitéu l' expedient del orinador, jo m' estich pi... de riure.»

Verdaderament no hi hauria comèdia humorística que pogués compararre ab la qüestió del Port de Barcelona, si 'l resultat de tanta broma no cedís en detriment dels interessos del comers y hasta de la dignitat de la capital de Catalunya.

No ignora ningú que 'l port s' está construïnt, ó s' fa veure que 's construïx, sense que costi un céntim al Estat. Tots los recursos surten de un impost especial que afecta á la descarga dels barcos, impost onerosíssim, que sols se pot admetre ab carácter transitori y 'l menos temps possible, desde 'l moment que converteix lo Port de Barcelona en lo mes car del mon.

Donchs bé, de las sumas quantiosas que 's recaudan y que 'l comers satisfà per tenir port, l' Estat se'n incœuta, y ab aixó n' hi ha prou per ferse càrrec de lo molt que ha de costar ferlas'hi invertir en l' objecte pel qual han sigut recaudadas. Ningú ignora qu' es mes fàcil treure una agulla del fondo del mar, que una pesseta de las caixas del govern.

Es á dir: de diners ja 'n surten. Surten per pagar sous d' empleats inútils que 'l govern coloca, vulga ó no vulga la Junta d' obras. Pero per empêndre 'ls traballs mes necessaris, ja es distint. En aquest cas, formúlinse projectes, pressupostos, expedients, y vaji tot á la consulta y aprobació del govern, que ja trobará aquest tots los medis imaginables per eternisarho fins al dia del judici.

Ab aixó y ab conseguir que la Junta d' obras que deuria serho tot y al cap-de-vall no es res, visca casi sempre ab antagonisme ab la direcció facultativa, nombrada pel govern

els mesos y anys van passant,
els drets se van recaudant,
de tot lo govern disposa
y 's va eternisant la cosa
y alguns granejan en gran.

* *

Mentida sembla que 'l comers de la primera plasa mercantil d' Espanya consenti per mes temps una tutela tan perjudicial, tan derrotadora, tan depressiva com la que vé exercint l' Estat sobre 'ls seus interessos.

De tant en tant per mica que 'l llevant bufi se veu l' espectacle de una dansa infernal de barcos sobre lo que haurian de ser ayguas tranquilas... y menos mal quan no succeix una desgracia com lo naufragi de la corbeta *Stefano* que 's va trobar privada de tot ausili en un port tan car, y que ab los diners que costa hauria d' estar ja terminat temps ha.

¿Es possible que no acabin de una manera ó altra tots los abusos, totes las xinxorrerías de una administració que únicament serveix per entorpir, per destorbar, per causar tota mena de perjudicis?

De abdicació en abdicació 'l comers de Barcelona

ha arribat al últim grau de passiva docilitat, per no dirne un' altra cosa mes gràfica.

La Renaixensa podrá dir (y aquesta vegada ab molta rahó) que si tornavan els nostres antepassats no 'ns coneixerían.

P. DEL O.

9,128

SONET

Damunt d' una tauleta molt tronada,
en forma escultural, un Crist hi havia,
á qui, ab fervor molt gran, l' aymada mia
pregava davant d' ell agenollada.

La sala, senzilleta, iluminada
per la llum d' un quinqué, molt entristia
l' escena... culminant; sols se sentia
lo bategar del cor de ma estimada.

¿Per qui pregava allí? Jo 'm vareig creure
que á Deu, en bona fé, 'm recomenava,
ó que pel nostre amor li preguntava.

Mes, ay, vaig sapiguer qu' era... ¡per veure
si en lo sorteig vinent treu la primera
lo número que fa de cabecera!

SALVADOR BONAVÍA.

CRIADA INVEROSSÍMIL

¡Quín greu me sab no tenir ara á má una lira, un' arpa, una guitarra, un pandero.... ¡encare que fos uns ferrets!.... qualsevol cosa d' aquestas que serveixen per produhir sorolls melodiosos y acompañar la veu humana!

¡Ab quín gust entonaría un himne á aquesta criada madrilenya que,

según cuentan las crónicas,

(música de la *Gran Duquesa*) acaba de guanyar el premi ofert á la virtut *servicial* y al desinterés doméstich!

¡Quina forsa y quins pulmons emplearía jo en la primera estrofa, que pam ensá pam enllá, deuria comensar d' aquesta manera:

«Heroyca fàmula,
criada homèrica,
minyona única
d' aquest país....
Per tú mil cítaras
vibrin unànimes....
¡Mossa tan cébre
jamay s' ha vist!»

Ho he llegit ab els meus propis ulls, he tingut el paper en las mevas propias mans, y encare 'm sembla que somfo.

¿Qué diuhen? ¿Que de qué me las hech? Ara ho sabrán. Historia al *canto*.

Un senyor de Madrid institueix un premi, destinat á recompensar l' acció mes generosa que s' haja realisat.

Se presentan solicitants, s' examinan els expedients y ab sorpresa del mon civilisat s' adjudica el premi á una criada.

¡Una criada!.... ¡Un exemplar d' aquesta familia que no mes pensa en trencar els plats per no haver de rentarlos y que no te altre ideal que l' aurent del sou y la disminució de la feyna! ...

¿Qué ha fet aquesta xicoteta? ¿Per quins ignorats viaranys ha arribat á la sagrada altura ahont se cuullen los premis á la virtut?

Lo jurat calificador acaba d' esplicárnosho.

—«Aquesta minyona—'ns diu—aquí ahont la veýeu, servia á una família que ocupava una posició brillantíssima.

»Passá un any, dos, tres, quatre.... y la xicota continuá servint á la mateixa casa.»

(¡Quatre anys!.... Aixó ja es *ciclópeo* ¿veritat?)

«Passá més temps; las circumstancies cambiaren; la familia que havia estat bé comensá á estar malament; la desgracia s' apoderá d' aquells amos, fins llavors acariciats per la fortuna, y la criada, al observarho ¿qué va fer?... »

¿Qué 'ls sembla á vostés?

Una criada usual hauria girat quía, y se n' hauria anat ab la música y 'l bagul á un' altra casa, ¿no es aixó? Donchs la nostra heroina va pensar de distint manera:

«Emprengué als senyors y 'ls hi digué:

—»Amos meus: Veig que vostés han anat á menos y que no poden mantenirse ni mantenirme. Donchs bé, no per aixó vull abandonarlos: continuaré servintlos, sense que hajan de donarme res, y no sols els serviré, sino que desde ara poso á la seva disposició tots els meus ahorros; (ella va dir *colomías*) tot lo que durant lo temps qu' estich aquí hi pogut estalviar.

Confessin que aixó, á últims del sigle XIX, es de lo més fenomenal y maravellós que pot imaginarse.

No un premi mereix una criada d' aquest género: una estàtua, un monument més alt que 'l de Colón, més que la torre Eiffel.

¡A quants y quants lectors la boca se 'ls fará ayguia al enterarse d' un fet que supera en magnitud

als traballs d' Hèrcules y arriba á eclipsar la gloria del mateix Guzmán el bueno!

¡Quants y quants al llegirlo s' giraran instintivamente á la seva criada, ab l' intenció de refregarli 'l periòdich pels nassos y dirli ab accent de baix d' ópera desesperat:

—¡Mira arrastrada! ¡Que la cara 't caygui de vergonya! ¿Serías capás de ferho aixó tú?—

¡Y qué havia de ser!....

Ja poden buscarla ab un fanal y ferla cridar pel nunci: criada com aquesta que ha aparescut á Madrid, no pot trobarse en lloch.

Estar mes de quatre, mes de sis anys en una casa! ¡Veure que 'ls seus amos s' han arruinat y donarlos els ahorros reunits á copia de privacions!....

Lo qu' ellas pensarán:

--«¡Altra feyna li ha! Ara 'ls hi fan el mánech! ...»

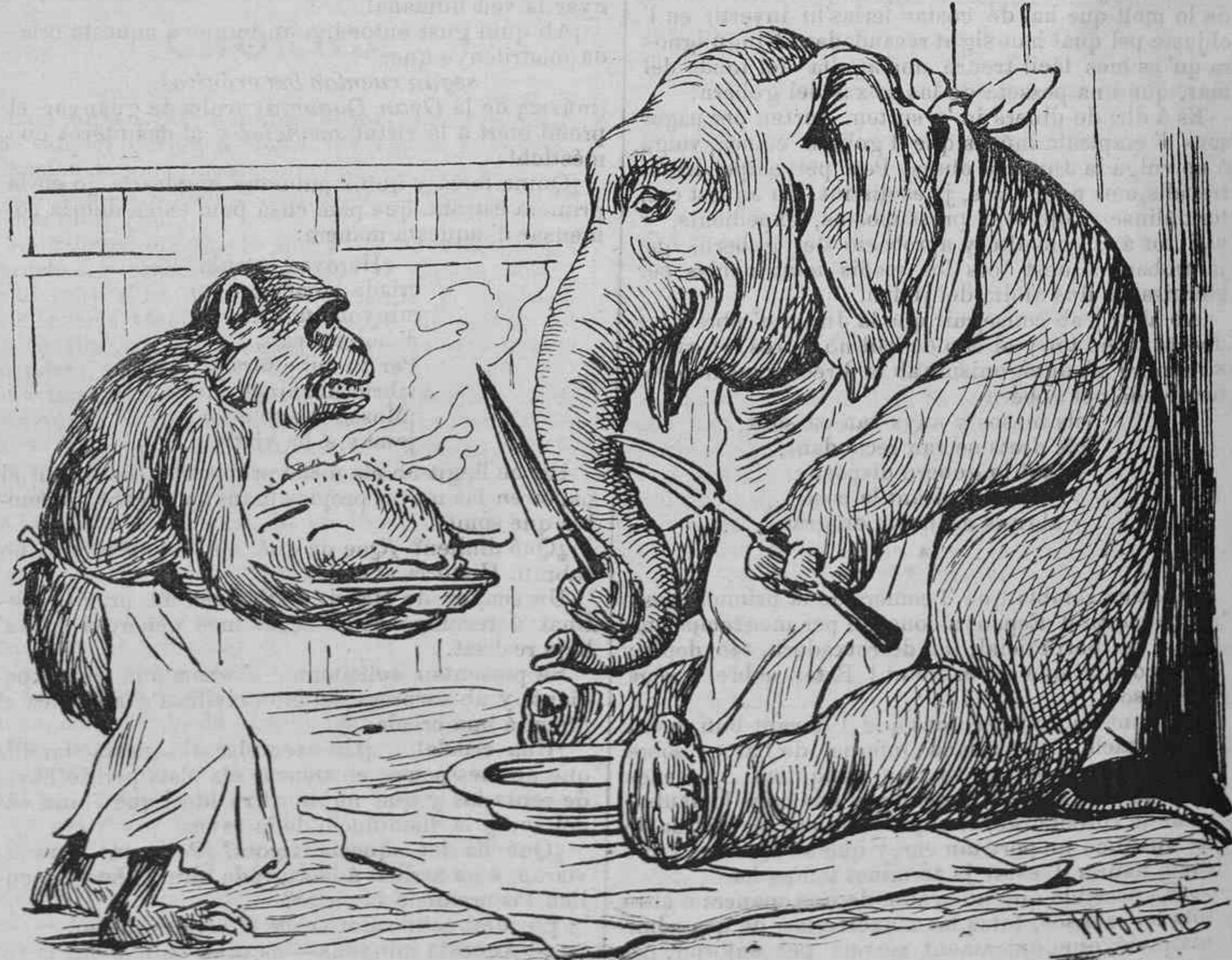
No sé quina es la quantia del premi guanyat per la estupenda criada de la coronada vila; pero sigui lo que sigui, desde ara m' anticipo á assegurar qu' es poch.

Y tanta es la convicció ab que ho asseguro, que m' atreveixo á proposar que, per suprir les deficiencias del premi, s' inventi alguna cosa que aumenti en lo possible l' impost de la recompensa alcansada.

¿Qué podría ferse per aquesta minyona?

Ab una suscripció nacional no hi ha que pensarhi: el públich com qui diu *ara se'n deixar*, y la gent no está per brochs d' aquesta naturalesa.

LO NADAL DEL AVI

Per contentá á sa excelencia,
en Darder sembla que vol

que aquests días el serveixi
en Ravachol.

¡CAP A BARCELONA!

Els que baixan á engallinarnos.

Organisar á benefici seu un partit de pilota, prenenthi part els *Chiquitos* més acreditats y 'ls *Zurdos* més famosos, tampoch me sembla procedent. Seria convertir en cosa de *joch* l' acte més serio que s' ha realisat á Espanya desde la batalla d' Alcolea.

Fet y fet, lo més práctich y lo que de segur donaría resultats més expléndits seria passejar á aquesta criada per tota la península, ensenyantla en un berracón á la plassa pública, com una cosa rara y ja may vista.

¡A real la entrada! Niños y soldados, medio real...

Y tot lo que 's recullís, per ella.

¿Qué 's pensan que se 'n farían pochs de diners?

No hi hauria amo ni mestressa, dels que gastan criada, que no ho deixés tot per anar á veure aquest inconceible é inexplicable fenómeno del servei doméstich.

Si 's determinan á ferho y vé aquí á Barcelona, jo prench butaca de primera fila, encare que m' haja de costar un duro...

No sòls per curiositat, sino per... ¡dispénsinme la ingenuitat ab que vaig á dirho! perque vull véurela de ben aprop ¡tot lo més aprop possible!..

Francament, temo que aquesta xicota no es una verdadera dona de carn y ossos ..

Tinch por que sigui una criada artificial.

A. MARCH.

PEDIMENT

—Me trobo molt abatut,
Francisco, perque 'l cas es
que necessito dinés
pel deute que m' ha vensut,
haventme dit ab malicia
l' acreedor malcarat
que sino li pago aviat
se valdrá de la justicia.
A no tenir que esmersá

cinck cents duros lo meu soci
per un important negoci,
podría 'l deute pagá.
—Oh, ja ja.

Perque ell me tragués d' apuros
li vareig dir fa tres dias
al Ventura Masalias
que 'm deixés vuytanta duros,
no trobant inconvenient
de firmarli un pagare
pel temps que tingués á bé
á rahó del sis per cent;
pero ell me va contestá
ab lo semblant quasi adust,
que tenia lo disgust
de no poderme 'ls deixá.
—Oh, ja ja.

Ja sabs que faig companyia
per comprar y vendre guano
ab lo Francisco gitano
qu' es home de garantia,
negociant la societat
ab un benefici tal
qu' en un any lo capital
ens resulta duplicat;
y ja haurás sentit parlá,
perque 'n parla molt la gent
que 'l meu oncle en testament
curador me va nombrá.
—Oh, ja ja.

Quan faig qualsevol favor
á n' algú que 'm sigui amich
tant si es pobre com si es rich
se m' aixampla tot lo cor;
y de favors molts n' hi fet,
m' era mes fácil que no ara,

be prou que ho sab lo teu pare
que d' alguns corcons l' hi tret.
Si me 'ls poguessis deixá
los vuytanta, t' ho asseguro
me treurás d' un apuro
que no 'm deixa sossegá.
—Oh, ja ja.

MAGÍ CASANOVAS.

GLORIAS BARCELONINAS

Si hem de creure lo que diu la opinió pública, á Barcelona en la venda á la menuda de sustancias alimenticias se defrauda al comprador d' una manera esca-dalosa.

Pero si 'ns hem de guiar per lo que diu el *Boletín oficial*, aquí apenas passa res.

Firmada pel arcalde primer, s' ha publicat últimament en el referit periódich una relació dels establiments que durant quatre setmanas han sigut denunciats y multats per defraudació en la cantitat dels articles venuts al consumidor.

Lo que aquí salta desseguida á la vista es això de de la cantitat. ¡Quina fortuna! L' arcalde confessa que als barcelonins, en quant á la cantitat ens roben alguna cosa; ara per lo que toca á la calitat, podém estar perfectament tranquillos: tot marxa lo mateix que una seda; no 's comet la mes insigificant adulteració; no 'ns enganyan en res.... ó per lo menos en la relació del *Boletín* no consta que per aquest concepte s' haja castigat á ningú.

El ví que bebém es pur, l' oli que gastém es fill legítim y natural de las olivas, las butifarras que comprém son de carn de porch sense barreja de gos ni cap altre animal intrús.... La llet es llet, el sucre sucre, l' xacolata xacolata; tot, en fi, es lo que ha de ser, conforme á la lley de Deu y las ordenansas municipals.

Per aquest cantó, donchs, podém dormir sense

cuidado: la salut del cos está garantida ab la respectable firma del arcalde primer.

¿Y la del *ánima*? Es á dir ¿la del portamonedas?

Si baix l' aspecte de la *calitat* reyna una pau verdaderament octaviana ¿qué passa per lo que toca á la *cantitat*?

Examinin las xifras que vaig á donarlos, y després de ferho de segur que exclamarán:

—Pero aixó es una delicia! Si ab lo que 's desprén d' aquests datos, Barcelona es no sòls *archivo de la cortesía*, sino modelo de probitat y honradés!

Venedors multats durant QUATRE SENMANAS en una ciutat de l' importància de Barcelona:

Cinquanta sis!

Ja ho veuen. Aquí ahont los que 's dedican á la venda de sustancias alimenticias se contan per milers, no mes n' hi ha 56 que s' atreveixen á estafar al públic al passar l' article per la balansa.

La subdivisió d' aquests cinquanta sis defraudadors es altament curiosa.

La majoria son fornells, 34 n' hi ha en la llista, especificats ab los seus noms, apellidos y domicilis y joh deferencia municipal! cadascú precedit del seu corresponent *Don*.

Després dels fornells, venen en correcta formació els carboners, en número de 16 individuos. *Blanchs y negres*, com diu en C. Gumá; la gent del pa, emmaridada ab la gent del carbó.

A renglo seguit apareixen els carnicers, dels quals per honra y gloria de la classe, tan sols n' hi ha *cinch* á la picota del *Boletín Oficial*.

55 carnicers multats, entre ls centenars de taulas y establements que á aquest negoci 's consagran!

Ultimament, y ab consignació al gremi de pescadors, figura en la llista de l' arcaldia *jun!* sol defraudador, que per cert es defraudadora, perque perteneix al *bello sexo*, y que (circunstancia, no sé si agravant ó ate-

nuant) á mes de vendre peix, ven bolets.

Sumin ab cuidado aquestas quatre seccions y vejin si en resum no troben els 56 individuos multats per las autoritats municipals en el llarch període de *quatre senmanas*.

—Si no puch acabá 'l género no vull enfadarme, ¡nada! D' aquí á cap d' any em dedico á menjarme la parada.

Y després de sumarho, declarin honradament si en cap part del mon hi ha una població de la categoria de Barcelona ahont se defraudi menos.

¡56 multats en vintivuit días! ¡No mes 56!

¡Y tots ells perteneixent á 4 gremis! ¡Únicament 4!....

Vaja; s' ha de dir en alta veu perque tot lo m'n, especialment el Sr. Nadal, se n' enteri:

Aquí, una de dugas:
O 's defrauda molt poch.
O no 's vigila gens.

MATIAS BONAFÉ.

NADAL AL COR

Intima

No anyoris ni envejis—festins ni riquesas que glassan las ánimas—de la gent sensible,
No anyoris ni envejis—els plahers dels altres
si 'l teu es possible.

No 'n diguis miseria—de la sort que 'ns topa:
gosém el desitj—si l' or no gosém,
que avuy som els amos—del goig de la vida,
ja que 'ns possehím,—ja que 'ns estimém.

Encare sento el bé—l' amor y la poesía
com antes els sentia;
encare son ardents—mos besos en tas galtas.
Miseria son els cors—prenyats de melangia,
els cossos ja gastats,—las ánimas malaltas.

Sense pa á taula,—sense licors,
dringuém las bocas,—dringuém els cors.
Brindém, ma vida,—pels vius, pels morts...

MAYET.

LAS BONAS FESTAS

—Mira Lluiset, quan á tú 't sembli, comensaré á prepará 'l mundo per aná á fora,—'m digué avants d' acabá 'l Juliol de aquest any, la meva per tots istils carissima costella.

—Las del primé pis,—continuá dihent—ja fa quinze días que hi son; y ahir van marxar las de cal betas y fils; de manera que si vas esperant mes temps, prou me sembla que aném á fer un paper ridicul, quedantnos sols á l' escala.

—No cal pas que t' apresuris tant, dona; —vaig contestar jo, procurant donar llargas al assumpto.—Be prou días que 'ns quedan, en nom de Déu...

—Oh! es que aquest demati, diu que al forn, ja 's murmurava de si hi aniriam ó no hi aniriam; y fins la portera ha sentit com la del entresuelo deya que aquest any no surtiriam, pe'l motiu de que tú, diu que has tingut molta pérdua á la Bolsa. ¡Mira tú, si n' es de casnera, aquesta donota! Cóm si jo 'm fiques may ab ella.... Pero deixá que la vegi; ja li diré quantas fan quinze.... Li cantaré una cartilla.... ¡qué n' hi haurá per llogarhi cadiras! No se com gosa á enraonar la poca vergonya... Després que sab tot lo vehinat las visitas que continuament li fa 'l procurador, quan el calssass del seu marit no hi es,... ¡encare te barra per criticar a's altres!

AGRAHIMENT

—Porto la felicitació á casa 'l meu padri Pantorrillas.

—Be, pero... ¿qué te que veure tot aixó que 'm dius, ab que nosaltres aném ó deixém d' anar á fora?

—¿Qué te que veure? ¡Molt te que veure! ¿Qué no comprens, desgraciat, que si aquest any no hi aném, la gent se creurá que lo que diu aquesta xafardera del entresuelo es vritat?

—Encare ningú t' ha dit que no hi anessim!....

—Com veig que te ho prens ab aquesta calma.... Oh, y després, si vas esperant, aviat ja fará fresca, y....

—Aixó es lo que jo desitjo! Que fassi fresca.

—Pero.... ¿qu' ets boig, ó be ho fas veure?....

—Ni l' una cosa.... ni l' altra. De bojos, ho son tots aquests que sense reparar ab la calor y las moscas, se'n van per aquests mons de Déu, en aquest temps; y total per seguir una rutina que jo seré 'l primer de rompre.

—Be.... tú pots dir tot lo que vulguis; pero no 'm negarás que l' anar á fora, vesteix molt Alló de que 'ls diaris diguin: «Hoy sale para sus posesiones de A., la distinguida familia B....» fa molt fi

—Donchs mira, no se veure ab que's pot distingir una familia que va á fora, quan tothom hi vá. Los verdaderament distingits, serém nosaltres, si en lloch d' anarhi ara, marxém allá pel Desembre com jo tinch projectat.

—Pero.... si pe'l Desembre fa un fret que pela!....

—Veurás noya.... Jo m' entenç....

—Si, y ballas sol...

—¡O'ab la mes lletja! Ab aixó, si 'm vols'creure no 'm parlis mes de anar á fora; quan sigui l' ocasió.... ja t' avisaré.

—Pero....

—¡¡Liestos!!

* *

Per primera vegada, vaig tenir lo suficient valor y abnegació de negarme á satisfet un dels seus capritxos, per quin motiu avuy encare 'm fa morros, pero.... ija li passaré!

Demà mateix penso dirli que ja pot arreglá 'l mundo, y desde 'l vint d' aquest mes, á casa que no hi vinguin, per que no hi trobarán á ningú.

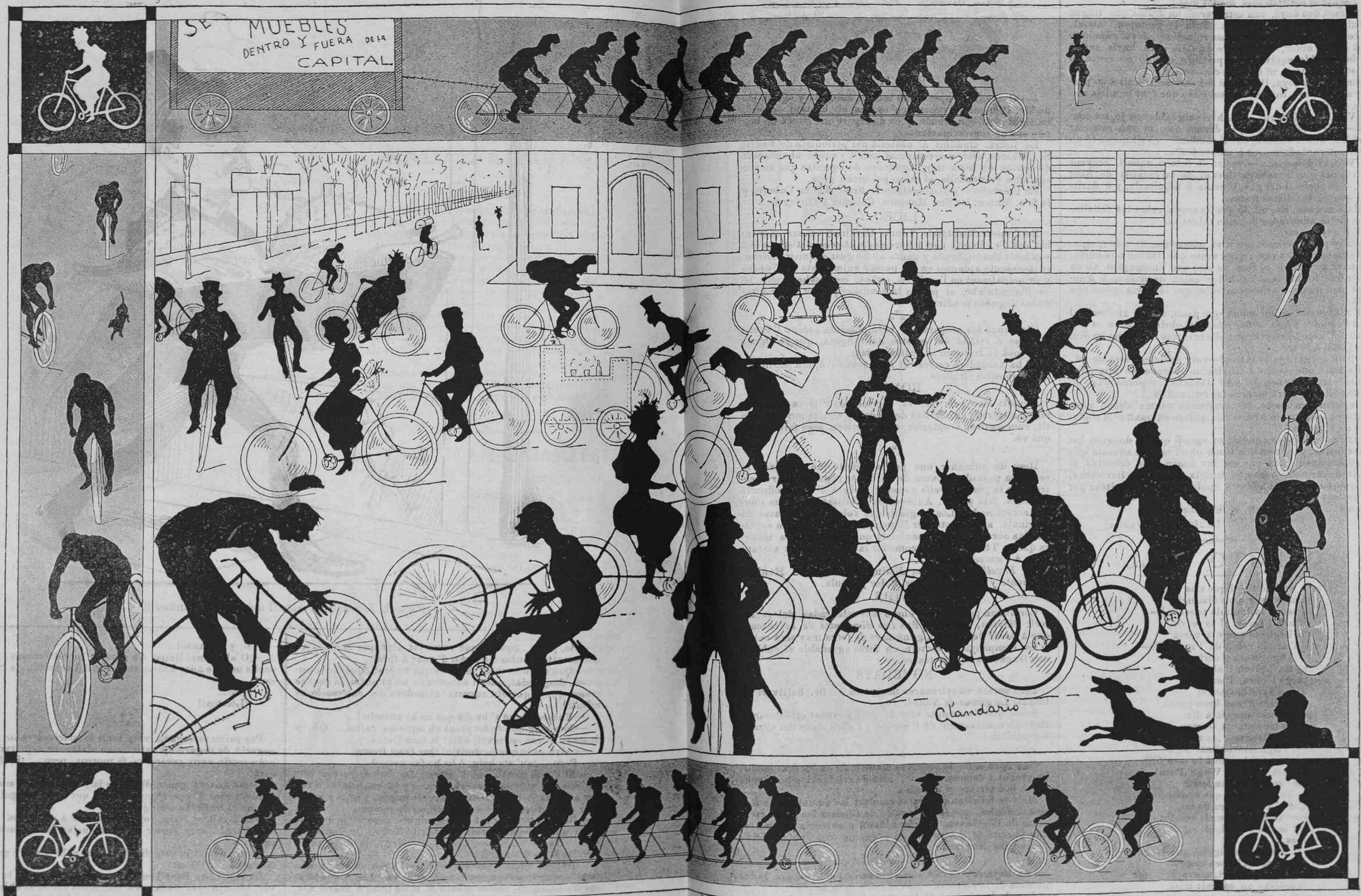
Que.... ¿ahont vaig, volen sapiguer? A qualsevol part.... ¡Al infern!.... que potser no hi saquejan las butxacas com aquí.

L' any passat ja vaig dirho:—¡Qué n' hi passaré pochs de Nadals á Barcelona!

La vigilia de Sant Tomás, ja comensa á venir lo masover, acompañat de la seva numerosa prole, al objecte de instalarse á casa meva, mentres duran las festas.

Es vritat que cada any portan un pollastre, ó.... un colom; pero en cambi se 'm menjan á mí de viu en viu.

LA HUMANITAT AB RODAS (Fantasia, per GLANDARIO.)

Desde el caballer formal
á la tendra senyoreta,

ha invadit la bicicleta
toda la escala social.

Després, van presentantse l'sereno, l'vigilant, el forné, l'taberné, l'carboné y.... altres que no acaban ab e, deixantme poch menos qu'en camisa.

Y encare si fos això sols, menos mal....

Ara farà dos anys, van estrenarme un drama que tingué un èxit ruidós.... per lo dolent. Tota la premsa, (ahont, per cert, hi conto ab molt bonas relacions), deya unànimement que l'autor, al escriure aquella obra, havia sufert una lamentable equivocació; per mes que jo no creya en tals equivocacions, ni en tales carneros....

Donchs com deya, l'endemà del estreno trucan à la porta, y al obrir me topo ab un subjecte que fent la mitja rialleta, 'm diu:

—Vinch à felicitarlo....—¡Ah!—vaig exclamar jo, tot content.—¿Vé à felicitarme pel drama que 'm van estrenar ahir? Y.... que li sembla; que li sembla?.... ¿Vritat que té un argument verdaderament conmovedor?....

—Veuará: dispensi....—replicá l'fulano aquell, creyent tal vegada que s'troba davant de un escapat de Sant Boy.—Jo soch el del gas, y venia à felicitarlo, y à desitjarli que passi felissas festas.

¡Mala negada tingui! Jo que 'm creya rebre las felicitacions de un admirador del meu talent!....

¿Y l'any passat?....

L'any passat encare me 'n va passar una de mes crespa.

Me trobava sol à casa, quan sento que trucan à la porta; y al anar à obri, no sé com va ser, que ensopagant ab un moble que hi havia al recibidor, caich de nassos, y à demunt meu un gros jerro de faïence, que hi havia sobre una taula.

M'aixeco del millor modo que puch, ab un xiribech al front de padre y muy señor mio, y al obrir la porta 'm trobo ab.... l'escombrayre, que allargantme la dècima 'm diu:

—Venia à felici....

—¡Oh!.... ¡Això ja es massa!—vaig exclamar fora de mi.

—¿Es à dir que veniu à felicitarme, perque ab una mica mes em trenco la nou del coll? Donchs.... espereuvs.... Jo las dono de un'altra manera las felicitacions....

Y agafant un bastó, las emprenc contra aquell poca vergonya, obligantlo à baixar de quatre en quatre l'seglhons de l'escala.

Això no vol dir pas que no m'agradi que 'm donguin las bonas festas; pero com que tinc observat que aquests que las reparteixen, cada any me las donan prou dolentes, hi resolt donàrmelas bonas jo mateix, fugint de Barcelona, fins que hagi passat aquesta epidemia tan calamitosa per las nostres butxacas.

Y ara.... ¡que 'n vinguin de felicitacions!

LLUIS G. SALVADOR.

QUENTO VELL

—Escolti—digué una dona à un senyor molt distingit que per la Rambla passava:—

—Farà l'favor, si es servit,

de llegirme aquesta carta

qu'ara hi rebut de l'meu fill?—

Ab prestesa y cortesia

agafa l'plech l'aludit,

luego l'obra, l'examina

ab un ayre bastant fi

y després d'una breu pausa,

aixis, va comensà à dir:

—Es lamentable senyora,

es una llàstima, jes trist!

—Verge Santissima! digui

que potser ha mort lo meu fill?

—¿Està malalt? ¡Verge Pura!

—Tal vegada l'han ferit?

—No hi ha mes que conformarse;

qué hi faré, pobra de mí,

reconeix qu'es molt sensible,

tot lo que vulgui, si, si;

mes....

—Per Deu diguim qué passa

cuyti, calmi l'meu neguit.

—No s'atolondri, senyora;

repeteixo qu'es molt trist,

qu'es sumament deplorable....

¡no saber, jo, de llegir!

SANCH DE CARGOL.

PRINCIPAL

Los Granaderos, opereta ab música animada y agradable de Mr. Planquette, posada en escena ab bastant esmero, ha sigut molt ben rebuda, y es de creure que tirarà un bon número de representacions.

Lo llibre, traduït al castellà pel periodista de Madrid Sr. Briones, está correctament escrit y conté abundancia de xistes de bona lleü, agudesas de aquelles que no son agafades pels cabells, ni rajan pel broch gros.

En l'execució 's distingeixen la Sra. Pérez Cabrero y la Sra. Mateu; los Srs. Montero, Colomer y Olivares.

LICEO

En l'òpera *Mefistófele*, l'tenor Cardinali va ser substitut del Sr. Bayo, nou à Barcelona. Aquest artista te una veu molt ben timbrada y canta ab un gust exquisit. Alcançà merescuts aplausos en las pessas culminants de l'òpera y principalment en l'epilech, qu'es, com saben molt bé 'ls filarmònichs, el pot de la confitura per tot tenor dotat de les degudas condicions.

**

Continúan los preparatius pera posar en escena l'òpera *Sansone e Dalila* del mestre Saint-Saëns, que de alguns días ensa se troba en la nostra ciutat.

Hi ha verdadera curiositat pera sentir l'òpera del insigne compositor francés

ROMEA

Aquells *Pastorets* que va escriure en Pitarrà no poden faltar al cartell en vigilias de Nadal, y aquest any han sortit, com sortiren l'anterior, com sortirán sens falta l'any que vé.

**

Hem de subsanar una petita omissió que tinguerem la setmana passada, à causa de no haver pogut assistir al estreno de la pessa *Parells y sandás*, arreglo d'una producció francesa, feta pel Sr. Aulés ab sa habilitat y sa bona sombra acostumadas. Los plagiaris que volen passar plassa de originals, sens dupte per la manya que s'donan en espatllar las obras ajenas, tenen molt que aprendre en la manera que te l'Sr. Aulés de acomodar las produccions extranjeras à l'escena catalana.

En *Parells y sandás* se distingeixen las Sras. Munner, Clemente y Planas y 'ls Srs. Soler y Goula.

TIVOLI

Continúan posantse las obras més celebradas del repertori: *Marina*, *Aurora* y fins *Los diamantes de la corona*, que à pesar de contar alguns anys de fetxa may serà vella.

La companyia s'esmera en ferse agradable al públic que freqüenta aquest teatro.

NOVEDATS

Dias enrera va estrenar-se una pessa del Sr. Saltiveri titulada: *La grossa de Nadal*.

Sense que l'assumpto ofereixi gran novedat está desarrollada ab coneixement de l'escena y l'obra sigüé del agrado del públic.

**

Una nova serie de concerts matutinals en los días festius ha vingut à demostrar que l'idea de celebrarlos ha cayut sobre bon terreno y germina.

Molt se felicitan de aquest resultat los amants de la música sinfònica, que tenen ocasió de admirar las grans creacions de Beethoven, interpretadas à conciencia per una orquestra nutrida y equilibrada y escrupulosament dirigida pel mestre Nicolau.

CATALUNYA

Las *Mujeres y Cuadros disolventes* son ara com ara 'ls dos puntals de la empresa, que cada nit logra un plé.

Ja cal, donchs, que *Gedeon* fassi un bon acopi de coplas.

GRAN-VIA

Sarsueletas y balls.... balls y sarsueletas.

ECOS DE NADAL

Y com deya aquell:

«Allá hont no arriban las veus
hi arriban las pantorrillas.

N. N. N.

LA CANSÓ DEL MANDRÓS

(Llegida per son autor en la vetllada literaria-musical celebrada per la societat coral «AMIGOS DE LA AURORA» de Gracia lo dia 20 de Setembre de 1896.)

Me diuhen Catxassa,—y de catxassut
puch dir que vaig serne—ans de ser nascut,
puig la méva mare,—(que ho pot saber bé,)—
diu que fins per naixer—vaig ser cansoné.
Perqué no tinch ganas—may de traballar
la gent del meu poble—vol ferme enfadar.

Pero tot fent l'orni—jo exclamo:—¡Bé, bé!
¡Quan no tindré mandra—ja traballaré!

Molts me diuhen dropo,—taujá y gandulot,
perqué de la mandra—soch un gran devot.
mes com que no poden—may ferme alterar,
puig ab santa calma—tot m' ho sé escoltar,
algun poca-solta,—que ab tot troba taps,
me diu:—¡Au, Catxassa,—defénsat si 'n sabs!—

Pro sens' inmutarme—responch jo:—¡Bé, bé!
¡Quant no tindré mandra—ja 'm defensaré!

Pera poder viure—sens may traballar,
molts días per forsa—tinch de dejunar,
y com que 'ls dejunis—fent guerra al meu cos,
en ell jay! m' hi deixan—sols la pell y l' os,
un que may de gana—fa ni un trist badall
me crida:—¡Catxassa!—¡Semblas un secall!—

Pero jo ab gran calma—sols li dich.—¡Bé, bé!
¡Quan no tindré mandra—ja 'm engreixaré!

Cert es que jo menjo—ben pochs aliments;
mes com no traballo—no 'm canso may gens.
Lo poch ví que gasto—es tant batejat,
que no crech que 'm fassi—fer cap disbarat.
Cada any lo fret mato—sentat prop del foch
y del illoch que habito—no 'm meno ni 'm moch.

Alguns ja 'm critican—pro jo dich:—¡Bé, bé!
¡quan no tindré mandra—per tot aniré!

Quau lo sol fort pica—y crema com foch
á mí no 'm molesta,—per cert, molt ni poch;
puig d' ell tranquil fujo—y ab goig verdader
m' ajech á la ombreta—d' un vert garrofer.

Lo batlle del poble—qu' es gros y panxut,
mirantme 'm diu:—¡Dropo! ¿Qué hi fas ajegut?

Mes, jo, tot tombamhi—contesto.—¡Bé, bé!
¡quan no tindré mandra—ja m' aixecaré!

Com que d' amoretas—jo no 'n sé tirar
y tinch molta nyonya—fins per festejar,
las viudas més lletjas—fletjar may no puch
y las doncelletas—me tractan de ruch;
per 'xo molts al veure—que visch sempre sol
me diuhen fent broma,—que soch un mussol;
mes, jo ab tota calma—replico:—¡Bé, bé!
¡quan no tindré mandra—mussol no seré!

Un jorn va morirse—lo meu bon germá
y la seva dona—molt lo va plorá.
Jo, (mal m' está'l dirho,)—tinch bons sentiments;
mes per no cansarme....—no 'l vaig plorar gens.
Plorant ma cunyada—prop del pobre mort,
furiosa va dirme:—¡Tú, noy, no tens cor!—

Pero, jo, tot serio—vaig dirli:—¡Bé, bé!
¡quan no tindré mandra—sa mort ploraré!

Ohint com entono—lo cant que, per sórt,
allunya mas penas—y alegra mon cor,
un vell que té fama—de ser tafané,

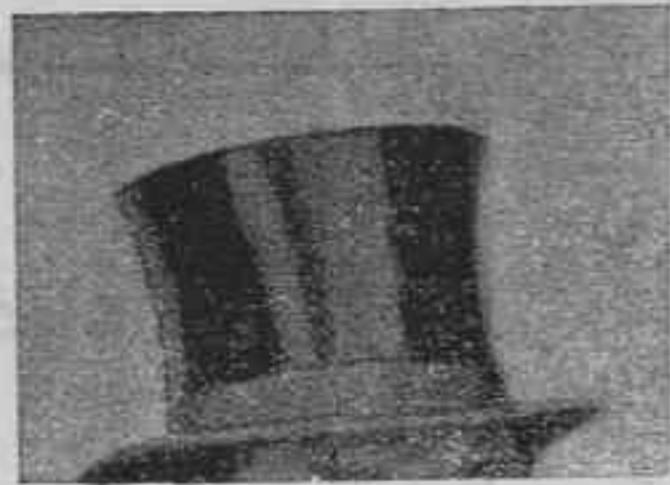
ECOS DE NADAL

—Està vist: quan la gent no té
galls, fan de mal vendre las gallinas.

—¡Quina diferencia! L' any
passat tot eran décimas.... Ara
tot son quintas....

UN BARRET CÉLEBRE

Al publicar últimament l' història gràfica del barret, vam olvidar-nos de posarn'hi un. Notat aquest descuix, ens apressurém a subsanarlo, sense dir à qui perteneix el barret, perque la seva justa popularitat ho fa innecessari.

per tot, diu que sempre—mandrós jo seré;
mes jo 'm faig sentintlo—de riure un panxó
y ab calma segueixo—la méva cansó.

Cantant ab veu alta:—Senyor tafané.
¡quan no tindré mandra... —mandrós no seré!

FRANCISCO LLENAS.

El pròxim dimecres dia 30, com ja haurán trobat en la plana d' anuncis, se posarà à la venda l' *quint quadern*, del cada dia mes popular àlbum *Barcelona à la vista*.

La contemplació de les 16 magnífiques fotografías que conté aquest quadern convencerà als milers de lectors, que avuy collecionan el celebrat àlbum, del zel, exemplidés y entussiasme ab que aquesta publicació s' porta endavant.

No en vá 'ls extranjers que venen à questa ciutat, tots els quals sense excepció compran *Barcelona à la vista*, declaran ab sincera admiració que en cap altra part del món, ni en las nacions mes adelantadas s' ha publicat may un àlbum en que 's trobin unidas, com en aquest, la

PRESENTANT LA DÉCIMA

—¡Que passi unes felissas festas!....
—Ay! Desde que soch viuda, s' han acabat las festas per mi.

perfecció artística y la més inconcebible baratura.

Los sacrificadors de vacas *traviatas* van presentarse l' altre dia al Sr. Nadal dihentli:

—Sr. Arcalde: ha de saber que quatre vacas de la nostra santíssima y sacratíssima propietat han sigut rebujadas al Escorxador, ab l' excusa de qu' estan malaltas.

Resposta del Sr. Nadal: —M' alegro molt de saberlo, perque això 'm demostra que, aquesta vegada à lo menos, han sigut obehidias las ordres que jo tinch donadas.

Réplica dels abasteixedors: —Sr. Arcalde: ¿sab que si vosté continua donant ordres de aquest repertori y 'ls funcionaris del escorxador continúan cumplintlas, nosaltres som prou homes per crear un conflicte à Barcelona? ¿Sab que en un moment donat som capassos de declararnos en *huelga*? *

Vostés preguntarán sens dupte: —Y davant de una resposta tan insolent l' arcalde 'ls accompanyaria fins à la porta del seu despaig: veritat?

No senyors.

Mentre los abasteixedors parlavan en tó de amenaça, lo Sr. Nadal va quedarse adormit. Ab véu de sonàbul, va murmurar: —Bueno.... bueno.... estudiaré l' assumpto.... estudiaré l' assumpto....

Y 'ls abasteixedors van retirarse del despaig del arcalde, satisfets, orgulloso, ab ayre de triunfo.

Es una pena lo que passa ab lo Sr. Nadal: quan se li presenta ocasió de dir: —«¡Aquí hi ha un arcalde de Barcelona!» se li aclucan els ulls, y ja 'l tenim ensopit.... y fins algunas vegadas la vara se li escorra de las mans.

Afortunadament, sotmesas las quatre *traviatas* al exàmen de un nou veterinari, van ser declarades inadmisibles, y no han passat al consum públic conforme pretenían els senyors de la *huelga*.

Un altre dia serán mes afortunats, perque es de creure que mes aviat se cansarán los funcionaris del ajuntament de vigilar, que no ells de fer passar las vacas tísicas per bestias sanas y menjívolas.

Altra cosa succeiría si 'l Sr. Nadal hagués fet lo que expressa el ditxo: «Al bou per la banya, y al home per la paraula.» Y qui diu bou diu *vaca*, y qui diu home diu *abasteixedor*.

Quan aquests van amenassar ab declararse en *huelga*, lo Sr. Nadal havia de respondre:

—Desde avuy, y mentres jo goberni ningú de vostés tornará à posar los peus al Escorxador de Barcelona....

Ab un tret hauria mort dos pardals. Hauria fet un gran bé à la salut y à la butxaca dels barcelonins, lliurantlos del monopoli inaguantable de una conxorxa, qu' en cap mes ciutat del mon seria consentida.

Y 'ls que avuy semblan lleóns s' haurian tornat galls-d'-indi, donant lloch à que poguessem dir: —«A cada porç li arriba 'l seu Sant Martí, y à cada gall-d'-indi, 'l seu Nadal.

Relliscadetas del *Noticiero universal*.

A un poeta àrabe que va cantar en un poema elegíach la presa de Sevill'a, li atribuix el següent concepte:

«Vosotros, los que empuñais las espadas de la India, brillantes como el fuego, en medio de los negros torbellinos de pólvora.»

De manera que à l' any 1248, en que va tenir efecte la presa de la ciutat del Guadalquivir pel rey

NADAL TRIST (per L. ENSEÑAT.)

Pensant ab el qu' es á Cuba.

Fernando 'l Sant, los poetas árabes que descubreix
El Noticiero ja havían inventat la pólvora!....

Aquí tenen un *Noticiero* cassat ab pólvora sola.

* * *

Y ara un altra. Després de una de calenta, una de freda.

Diumenge deya 'l periódich de mes circulació:

«El Montseny, el pico de Matagalls y las alturas vecinas al Pirineo se hallaban hoy completamente cubiertas de nieve.»

«El Montseny, el pico de Matagalls» (ab una coma entre 'ls dos), es á dir dos montanyas distintas, com si aquí no sapignés tothom hasta las criaturas; tothom menos el *Noticiero*, que 'l pich de Matagalls forma part del Montseny.

Ab aquesta distinció y allò altre de Gélida, qual-sevol redactor del *Noticiero* guanya la nota de sobresalient en l' assignatura de Geografía catalana.

Totas las associacions de propietaris de Barcelona han acudit al gobernador de la Provincia ab una instancia plena de rahons sólidas y convincents suplicantli que desestimi 'l recurs interposat pels frares dominicos contra l' acort del Ajuntament ne-

gantlos el permís pera construir una iglesia en l' interior de una de las mansanas del Ensanche.

Quan dich totas las associacions, hi encloch la Junta de Propietaris del Centro del Ensanche, que presideix D. Frederich Nicolau.

* * *

Pero aixó no vol dir que 'l Sr. Nicolau s' hi haja adherit. Qui ha suscrit la instancia son els seus companys de Junta; ell no.

Bon cuidado s' ha donat de advertirho desde las columnas de *La Dinastía*, no sigués cas que 'ls frares l' excomuniquesin.

Lo Sr. Nicolau es aixís. Mentre l' iglesia no 's construixi dintre de la mansana ahont ell te la séva finca... lo demés ¿qué se n' hi dona?

Qui tingui mals-de-cap, que se 'ls passi... y visca 'l companyerisme! ...

Crida molt l' atenció que l' ex-arcalde de Gracia Sr. Arteaga, que va ser destituït gràcies als treballs de sapa de 'n Derch, desitjós de pèndrei la vara, estigui avuy á partir un pinyó ab lo seu afortunat rival.

Y qui diu un, diu varios *pinyons*... lo gran que es partir.

Un graciensch ab motiu de l' aproximació dels dos personatges deya aquest dia:

—Créguinme: s' han fet tan amichs que avuy, quan fan un tiberi, tots dos menjan de la mateixa fiambra.

D.ª Elvira ha fet escola.

Una dama de la noblesa de Roma casada ab un príncep italià, ha tocat pipa també.

Pero aquesta no ha fugit ab cap pintor: ha fugit ab el seu cotxero, que segóns asseguran, era un bon mosso, y un home de molta empenta.

Ara si'l seu papá excomunica á la fugitiva, tal com vá ferho D. Carlos, dihent que per ell la séva filla havia mort, podrá dir l' enamorat raptor.

—Mira, noya: diuhen qu' ets morta; per lo tant, molt gustós sento plassa de cotxero dels morts.... mentres els morts sigan com tú.

Llegeixo.... y m' escruixeixo:

«Se nos asegura que un diputado catalán lleva gastadas por valor de 14,000 pesetas en papel y sobres del Congreso en el espacio de menos de un año.»

Valdría la pena de que 's digués qui es aquest pare de la patria *que fá tant paper*.

Com á escena cómica conta un periódich la següent:

«L' escena á Santander. Un jove está parlant en lo carrer del Moll ab una xicota, quan de sopte, una senyora l' embesteix per detrás, donantli un jaco de cops de puny y cridant:

—«Pillo!.... Canalla!....

«Quan lo jove 's gira sorpres y ab lo propòsit de respondre á l' agressió, la senyora llença un crit y exclama:

—Dispensi, jove: 'm creya qu' era 'l meu marit.... Perque aqueixa xicoteta.... acostuma á parlar ab lo meu marit.»

**

Lo jove va dispensarla, naturalment ¿qué haurían fet vostés? Una equivocació tothom la té.

No obstant, jo coneix mes de un Tenorio que hauria aprofitat la ocasió per dirli:

—Miri, senyora, 'l celos que 'l seu espós li dona, ab celos se curan. En pago dels cops de puny que m' acaba de administrar, aquí té un home disposat á servirla en lo que convingui. Ja que m' ha pres pel seu marit, posim per alguns moments en lo lloch del seu marit y ja veurá com m' explico.

L' emperador de Alemania ha instituït un premi destinat al autor de la millor obra dramática que s' estreni durant un any.

Aixís s' estimula als autors dramàtics.

Pero.... Ja veurán lo que ha succehit.

Després de un exàmen detingut de totes las obras estrenades, lo Jurat d' exàmen, d' acord ab lo fallo de la opinió, va obtar pel drama de Hauptmann *«Hannele»*.

Y l' emperador sembla que s' ha negat á concedirli 'l premi, senzillament perque Hauptmann, autor de *Die Weber* (Los teixidors) gosa fama de revolucionari.

De aquesta feta Hauptmann podrá escriure un drama titulat: *Paraula de rey*.

Los teatros de Barcelona han de acabar las funcions á una hora fixa de la nit.

Y á una hora fixa han de tancar las portas, los cafès, los restaurants y altres establiments públichs de la mateixa indole.

Aixís ho ha disposat lo Sr. Hinojosa, que s' ha convertit en un verdader *pare de familia*. No vol de cap manera que 'ls noys de Barcelona retirin tart.

**

Magnífica ocasió tenen are 'ls farmacèutichs, que son los únichs industrials autorisats per no tancar en tota la nit; magnífica ocasió pera posar servey de café y restaurant á la rebotiga.... á veure 'l gueito que diria.

Un café, un refresh, una gasseosa segons com se mira, son medicaments.... Y un bon biftech ab patatas també, sobre tot pels ventrells que 's troban decadits.

Valdría la pena de que s' oferís quan menos aquest recurs á las moltas personas que tienen la costúm y la necessitat de retirar á deshora.... fins en los períodos en qu' están suspesas las garantías constitucionals.

En un judici oral:

—Senyora: ¿cóm se diu?

—Fulana de Tal.

—Quina edat te.

La senyora, després de un curt'moment de vacilació, troba una sortida y diu: ~~que~~

—Deixo aquest delicat assumpto á la galantería del tribunal.

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Im-pen sa-da-ment.*
- 2.ª ID. 2.ª —*Ma-ca.*
- 3.ª MUDANSA.—*Tipa—Apit.*
- 4.ª TRENCÀ-CLOSCAS.—*De la Terra al Sol.*
- 5.ª TERS DE SÍLABAS.— *MO NI CA
NI CA SIA
CA SIA NA*
- 6.ª GEROGLIFICH.—*Si sabs que no sabs, algo sabs.*

XARADAS

I

—Vols vení, hermosa Tuyetas
hu-quint la font de 'n Cuscó
que passarém lo quint-quarta
aplegant forsa cargols?
Omplirém bé las cistellas
hasta que no n' hi cabrán,
que jo sé que per 'quells boscos
hi naixen á centenars.

—Ay tres-quarta-quinta—crech que m' ensarronas
puig veig qu' estas sempre—carregat de bromas.
No deus recordarte—d' aquell altre dia
que varem anarhi—ab la Rosalía;
y no vam trobarne—ni un per caritat,
jo, sí; vaig trobarhi—un bon refredat.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20. Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

COLECCIÓN DIAMANTE (Edición LÓPEZ)

Acaba de publicarse el tomo 48

La niña Araceli

POR

J. López-Valdemoro (EL CONDE DE LAS NAVAS)

Un tomo esmeradamente impreso con una elegante cubierta al cromo

Precio 2 reales.

ALMANACH DE

La Esquella de la Torratxa

!! Agotat !!

LOPEZ Editor.

¡Ning! ¡Nang! ¡Ning! ¡Nang! ¡Nang! ¡Ning!

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera l' any 1897

Forma un tomo d' unas 200 páginas enquadernat ab una cuberta alegórica en colors, y atestat de dibujos d' actualitat.

Preu 2 ralets per tot arreu.

COLECCIONADORS DE «LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

Magníficas tapas ab planxes dauradas per enquadernar la del any 1896. Preu Ptas. 1'50.

DIETARIOS PARA 1897
desde 1 à 4 pesetas

SURTIDO COMPLETO de libros para
aguinaldos, de todos precios y tamaños,
desde 5 céntimos en adelante.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

El próximo miércoles día 30 de Diciembre saldrá el
5.º cuaderno de
BARCELONA A LA VISTA

El único album verdaderamente artístico y popular. El más hermoso y sorprendente de los albums conocidos.
España, Francia, Alemania, Inglaterra, el mundo entero queda asombrado ante la maravillosa perfección y baratura de

30 **BARCELONA A LA VISTA**
El próximo miércoles día 30 saldrá el 5.º cuaderno
céntimos Provincias: 35 céntimos.

30
céntimos

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé
en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj 20, Barcelona, la rebrà à volta de correu, franca de ports.
No responem d' extravíos, no remetent ademés 1 ral pel certificat. Als corresponents de la casa, se li's otorgan rebaixas.

—Perque feya molt de *tersa*
y era massa cap-al-tart
y la plujeta menuda
à tots nos va costipar;
y com *quarta*, noya,—ets *dos-repetida*
aquella plujeta—te deixá encongida;
y jo, quan vaig caurer—de peus en 'quell toll
que de tals resultas—tinch un ull-de-poll?

—Donhas, ara no vull anarhi
tant es que m' preguis com no;
que à fer un' altra fontada
no hi aniré mai més jo.

—Donecas, aquest vespre—qu' es nit de Sant Joan
vaig à divertirme—en lo Más Durán,
y la *tot* buscantne—com desitja l' eor
aniré ab un *altra*—à parlar d' amor.

—Ja pots marxar desseguida
y acabarém la qüestió.
Perque aixís que sigas fora
comensaré.... altra funció.

ESCOLÀ VILAFRANQUÍ.

II

Un soldat *hu* que passava
ab un *dos* de munició
s' abrassá ab una *total*
de sopte al girá un cantó.

TAP DE SURO.

ENDAVINALLA

Un punt comensa ma vida
y un punt la té de acabar,
y un cop soch feta, me diuhen
que no mes soch la meytat.

LLUÍS G. SALVADOR.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8	—Poble catalá.
7 3 4 7 3 6 8 —	» »
1 2 8 6 6 8 —	» »
3 2 5 6 8 —	» »
3 2 3 7 —	» »
6 5 7 —	Número.
3 4 —	Mineral.
2 —	Consonant.
1 8 —	Nota musical.
6 8 2 —	Carrer de Barcelona.
4 3 6 8 —	» »
8 4 2 5 7 —	» »
7 8 4 4 3 6 —	» »
7 8 2 2 5 4 6 —	» »
5 6 7 4 5 2 2 8 —	» »

FRANCESCH VERGÉS.

GEROGLIFICH

GRACIAS

IO

20 rals

IO

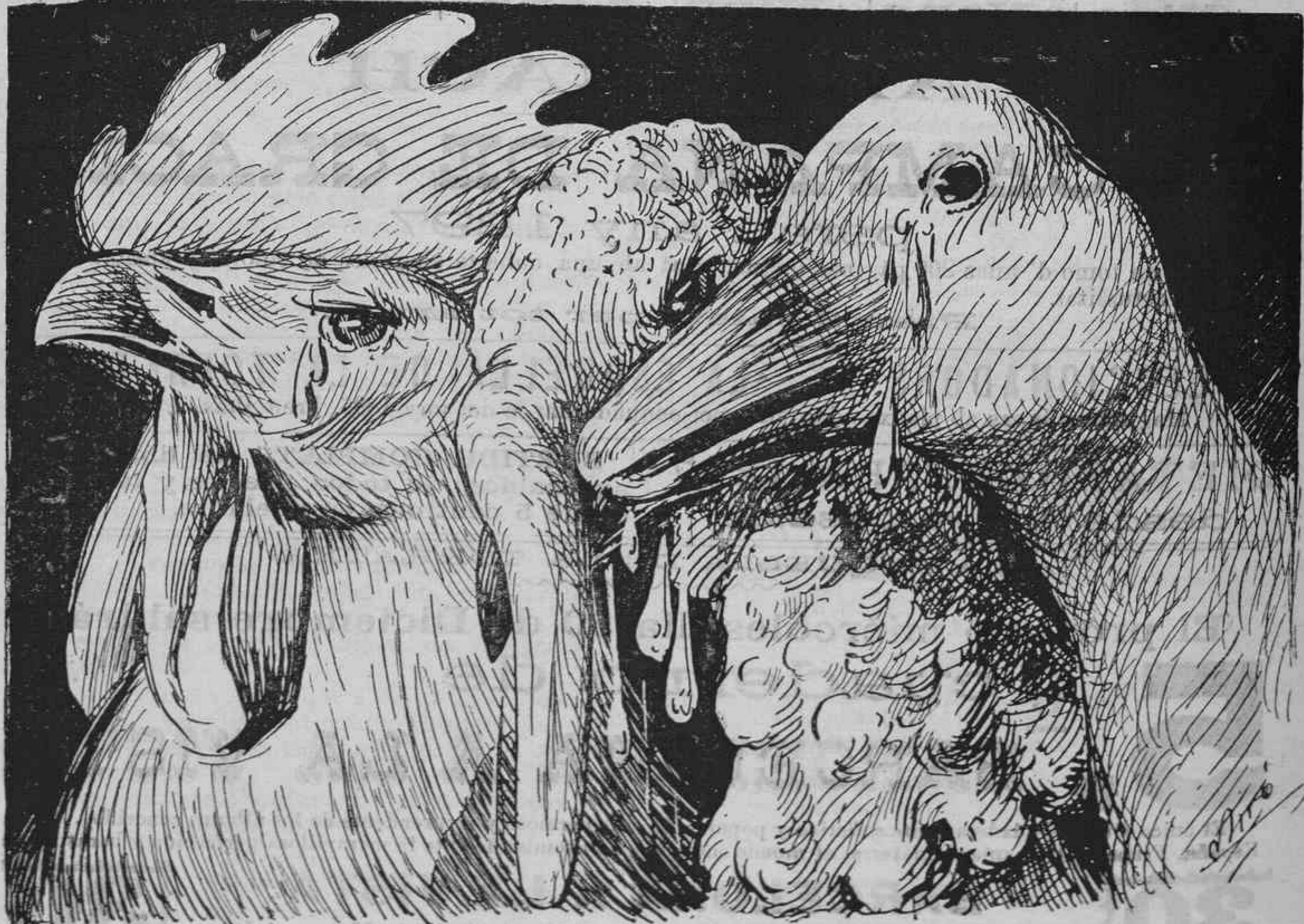
20 rals

XILEF.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

EN CAPELLA

—Es l' última diada
que en aquest mon passém!

¡A mans de una criada,
demà sucumbiré!